

Reglaments

Decret 76/2025, del 5-3-2025, d'aprovació del Reglament d'ús de la llengua pròpia i oficial a l'Administració general i l'Administració de justícia.

Exposició de motius

Aquest Decret desenvolupa la Llei 6/2024, del 25 d'abril, de la llengua pròpia i oficial (en endavant, "Llei de la llengua pròpia i oficial") amb l'objectiu d'establir les normes que garanteixin l'ús correcte i prioritari de la llengua catalana, com a llengua pròpia i oficial d'Andorra, en el funcionament de l'Administració general i l'Administració de justícia.

El català, element fonamental de la identitat cultural i patrimonial d'Andorra, es consolida com a llengua vehicular de totes les comunicacions escrites i orals dins les administracions públiques. El Reglament respon a la necessitat de reforçar i homogeneïtzar l'aplicació de la normativa lingüística en tots els àmbits d'actuació de l'Administració general i l'Administració de justícia, establint mesures concretes per garantir-ne la plena efectivitat.

Aquest marc normatiu reconeix el dret dels ciutadans a ser atesos en català i el deure de les administracions d'utilitzar-lo en totes les seves actuacions. Alhora, promou mecanismes que afavoreixen l'aprenentatge i ús del català entre els treballadors públics i els col·laboradors de l'Administració, com també entre les persones que interactuen amb els serveis públics.

El Reglament desenvolupa la normativa en àmbits clau com la gestió de serveis públics, l'atenció al ciutadà, la documentació administrativa, la retolació i la formació lingüística del personal. A més, té en compte la necessitat de compatibilitzar l'ús del català amb les exigències pròpies d'una societat multilingüe, especialment en les situacions en què intervenen ciutadans o institucions estrangers, garantint sempre el respecte als drets lingüístics.

Finalment, aquest Reglament estableix els mecanismes necessaris per assegurar que s'implanti de manera efectiva, definint responsabilitats i criteris clars per supervisar-ne el compliment. Aquesta norma esdevé un instrument essencial per preservar i potenciar el català com a llengua d'integració i cohesió social a Andorra, i garanteix la qualitat i l'accessibilitat de les comunicacions administratives en un context actualitzat i adaptat a les necessitats contemporànies.

L'existència d'aquest Reglament no impedeix que qualsevol organisme públic elabori una reglamentació lingüística o unes disposicions lingüístiques d'ús intern, sempre que no vagin contra la Llei de la llengua pròpia i oficial ni contra aquest Reglament.

El Govern, en la sessió del dia 5 de març del 2025, aprova aquest Decret amb el contingut següent:

Article únic

S'aprova el Reglament d'ús de la llengua pròpia i oficial a l'Administració general i l'Administració de justícia, que entrarà en vigor l'endemà de ser publicat al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Reglament d'ús de la llengua pròpia i oficial a l'Administració general i l'Administració de justícia

Article 1. Àmbit d'aplicació

1. Aquest Reglament és aplicable a l'Administració general i als òrgans que estan sota la seva direcció, així com a l'Administració de justícia.

2. Aquest Reglament s'aplica igualment als concessionaris de serveis públics que desenvolupen la seva activitat en el marc de la gestió de serveis públics contractats per l'Administració general o l'Administració de justícia tal com estan definits a la Llei 14/2022, del 12 de maig, de contractació pública, sempre que actuïn en virtut d'aquests serveis.

3. Aquest Reglament s'aplica:

- a) Als funcionaris, els treballadors públics interins i el personal de relació especial del Cos General i dels cossos especials i de tots els grups funcionals.
- b) Als funcionaris de l'Administració de justícia, els agents de l'Administració de justícia i el personal de relació especial.
- c) A les persones contractades, puntualment o permanentment, per l'Administració general o l'Administració de justícia, o per qualsevol societat pública, empresa o entitat inclosa en l'àmbit d'aplicació d'aquest Reglament, en l'exercici de les seves funcions o activitats d'atenció al públic com activitats lúdiques, formatives o de control, en especial personal d'estand de fira, guies culturals, guies turístics, personal auxiliar de patis i menjadors, i monitors d'esquí.
- d) A les persones que representen Andorra com a país en concursos internacionals o en competicions esportives internacionals, encara que el Govern no hagi intervingut en la selecció d'aquesta representació, i a les persones que entrenen o juguen en equips esportius del país quan ho fan en entitats que reben subvencions del Govern.
- e) A les persones que representen entitats, federacions, agrupacions i associacions culturals, esportives, polítiques, socials o sindicals, mentre actuïn com a representants d'aquests col·lectius, tant dins com fora del país.

Article 2. Gestió de serveis públics

1. En el marc de l'execució d'un contracte de concessió de serveis públics, la persona contractada ha de complir el que estableix aquest Reglament en els articles 3, 4, 5, 6, 9, 10, 12, 17 i 18. Igualment, la persona contractada ha de garantir que totes les persones que treballen per compte seu i que desenvolupen tasques en l'àmbit de la prestació del servei públic saben parlar català. Aquestes condicions també s'han de complir en cas que hi hagi subcontractació, tal com està definida a l'article 54.2 de la Llei 14/2022, del 12 de maig, de contractació pública.

2. L'Administració general o l'Administració de justícia ha de consignar que és obligatori complir aquest article en el document que determina la concessió, la concertació, la creació de societat pública o l'autorització administrativa i en els plecs de bases, quan n'hi hagi.

Article 3. Retolació

1. Tota la retolació de l'Administració general o de l'Administració de justícia, tant si és a l'interior com a l'exterior d'un edifici, ha de ser exclusivament en català. Se n'exceptuen els casos previstos en aquest Reglament.

2. La retolació dels parquings i de les màquines expenedores de tiquets de l'Administració general o l'Administració de justícia, i els indicadors de rutes i de les instal·lacions de turisme i lleure de titularitat de l'Administració general o amb participació de l'Administració general, poden tenir la informació en altres llengües a més del català, el qual ha de figurar en primer lloc.

3. La retolació de vies públiques que té per funció orientar el trànsit, tant si és permanent com si és ocasional, ha de ser en català. La informació pot ser en altres llengües a més del català.
4. Les inscripcions que identifiquen béns mobles propietat de l'Administració general o l'Administració de justícia, especialment els vehicles i la maquinària d'obres, han de ser exclusivament en català.
5. La retolació en una via pública motivada per obres públiques ha de ser exclusivament en català.

Article 4. Usos escrits a l'Administració

1. Tota la documentació interna, amb independència del seu suport, de l'Administració general o l'Administració de justícia que està adreçada a l'interior del país, tant a l'administrat com al treballador propi, ha d'estar redactada en català, tal com estableix l'article 8.1 de la Llei de la llengua pròpia i oficial.
2. En els escrits emesos per l'Administració general o l'Administració de justícia adreçats a l'exterior del país a territoris on el català no té reconeixement legal o administratiu, s'aplica el que estableix l'article 8.2 de la Llei de la llengua pròpia i oficial.
3. El català és la llengua utilitzada en l'Administració de justícia, sense perjudici de les disposicions aplicables d'acord amb els convenis internacionals. Tots els documents, les disposicions i les resolucions de l'Administració de justícia generades en el marc d'un procediment judicial s'han de redactar en català.

Article 5. Usos orals a l'Administració

1. En les comunicacions orals, tot treballador de l'Administració general o de l'Administració de justícia, quan està de servei, s'ha d'adreçar en català a l'administrat, independentment de la llengua amb què l'administrat se li adreci. En queden exceptuats els casos previstos en aquest Reglament.
2. Aquesta mesura s'estén a les comunicacions telefòniques, les comunicacions orals telemàtiques i les comunicacions per altaveu.
3. Si l'administrat afirma que no entén la llengua catalana, el treballador de l'Administració general o de l'Administració de justícia pot adreçar-se-li en la llengua de l'administrat o una altra llengua que entengui, si el treballador la coneix. En qualsevol cas, si l'administrat afirma que entén la llengua catalana però que no la parla, el treballador de l'organisme públic ha d'adreçar-se a l'administrat en català.
4. Les converses entre treballadors de l'Administració general o de l'Administració de justícia, siguin del mateix organisme públic, siguin d'organismes públics diferents, s'han d'efectuar en català.

Article 6. Contractes, convenis, acords i documents anàlegs

1. Els documents, amb independència del suport, que vinculen l'Administració general o l'Administració de justícia i una persona que opera a Andorra o que ha de desenvolupar una tasca a Andorra o per a Andorra, com ara contractes, convenis de col·laboració, acords i qualsevol altre document anàleg, s'han de redactar en català, tal com estableix l'article 8 de la Llei de la llengua pròpia i oficial. Tota la documentació generada en el marc d'aquesta vinculació ha de ser en català, tal com es recull a l'article 10 de la Llei de la llengua pròpia i oficial.
2. Els documents que vinculen l'Administració general o l'Administració de justícia i una administració d'un altre país, com ara convenis de col·laboració, acords o convenis internacionals, s'han de redactar com a mínim en català, sense perjudici que es redactin també en la llengua o les llengües que determini l'administració de l'altre país.

Article 7. Treballs efectuats per encàrrec de l'Administració general o l'Administració de justícia

1. En els treballs tècnics i en els contractes del sector públic que l'Administració general o l'Administració de justícia encarrega o contracta, la persona que fa el treball ha de lliurar els textos generats en el marc de l'encàrrec o contracte redactats en llengua catalana. Aquesta mesura s'aplica especialment en documents de caràcter tècnic. Al contracte o al plec de bases que estableix les condicions d'aquesta relació entre l'Administració general o l'Administració de justícia i la persona que redacta el text hi ha d'haver una clàusula que garanteixi el compliment d'aquest paràgraf.

2. Quan l'Administració general o l'Administració de justícia contracta els serveis d'una persona per elaborar un text legal o administratiu, com un reglament, una llei o un pla general, s'han de complir aquestes condicions:

- a) El text s'ha de redactar en català. Aquesta condició s'ha d'estipular al contracte o al plec de bases o al document anàleg que especifiqui el vincle entre l'Administració general i qui elabora el text.
- b) El text ha d'estar escrit correctament. Aquesta condició s'ha d'estipular al contracte o al plec de bases o al document anàleg que especifiqui el vincle entre l'Administració i qui elabora el text. Aquesta condició no ha de significar un cost addicional per a l'Administració i per tant s'ha d'incloure en el preu que s'estipuli al contracte o al plec de bases o document anàleg que estableixi el vincle entre l'Administració i qui elabora el text.
- c) L'Administració ha de tenir la possibilitat de retornar el text a qui l'ha elaborat si considera que hi ha passatges que no s'entenen, que són ambigus o que no són prou clars, per tal que els torni a redactar. Aquesta condició s'ha d'incloure al contracte o al plec de bases o al document anàleg que estableixi el vincle entre l'Administració i qui elabora el text. Aquesta condició no ha de significar cap cost addicional a l'Administració, sigui quin sigui el volum de passatges retornats.

3. Les accions de recerca de caràcter social, econòmic o de qualsevol altra natura que dugui a terme o encarregui l'Administració general o l'Administració de justícia en territori andorrà, com ara enquestes o qüestionaris, s'han d'efectuar complint aquests requisits:

- a) Les accions de recerca s'han de fer, al llarg de tot el procediment, en català.
- b) Els textos emprats en aquestes recerques s'han de redactar exclusivament en català.
- c) L'enquestador, quan fa les explicacions i formula les preguntes, s'ha d'adreçar exclusivament en català a la persona enquestada, encara que la persona enquestada no usi el català, tant si l'enquesta es fa amb entrevista oral directa com si es fa telefònicament. En cas que la persona enquestada afirmi que no entén el català, es pot fer servir una altra llengua en les preguntes, però no en el suport escrit.
- d) En cas que les accions de recerca i les enquestes es facin a turistes i visitants o en instal·lacions adreçades fonamentalment a turistes i visitants, és obligat utilitzar el català amb turistes catalanoparlants, però es poden emprar altres llengües en altres grups lingüístics, tant en el suport escrit com en les preguntes fetes oralment. En cas que els qüestionaris s'adrecin a turistes o visitants no catalanoparlants, els textos s'han d'escriure en català i en la llengua o les llengües de la persona enquestada.
- e) En cas que les accions de recerca i les enquestes es facin sobre temes lingüístics, es poden usar altres llengües, tant en el suport escrit com en les preguntes fetes oralment. Aquestes mesures són aplicables encara que es contracti temporalment personal que no treballa a l'Administració general, i tant si es contracta una empresa andorrana com si es contracta una empresa estrangera.

4. En els processos de selecció de personal per a l'Administració general o l'Administració de justícia, les persones queuguin a terme treballs per a aquests processos per encàrrec de l'Administració han d'executar tot el procés exclusivament en llengua catalana. Se n'exclouen les proves de capacitació lingüística en llengües altres que la catalana.

Article 8. *Documentació que es presenta en licitacions*

1. Els documents que una persona presenta en una licitació de l'Administració general o de l'Administració de justícia s'han de redactar en català, tal com estableix la Llei de la llengua pròpia i oficial. L'Administració general o l'Administració de justícia ho ha de fer constar en els plecs de bases.

2. En cas que, per complir el paràgraf 1, s'hagi de traduir algun document en català, els costos de traducció són a càrrec de qui ha de presentar el document.

3. Els documents acreditatius que es presenten en una licitació emesos per un organisme públic no andorrà poden presentar-se en la llengua en què estiguin redactats.

Article 9. Webs

1. Els webs de l'Administració general o de l'Administració de justícia han d'estar disponibles totalment en català, independentment del nom de domini primari que tinguin.
2. La pàgina d'inici s'ha d'obrir automàticament per la versió catalana, sense perjudici que a partir d'aquesta pàgina es pugui accedir a qualsevol altra llengua que pugui estar disponible.

Article 10. Programari

1. En el moment d'adquirir programes informàtics, l'Administració general i l'Administració de justícia han d'adquirir-ne la versió catalana, o una versió multilingüe que inclogui la versió catalana, si n'hi ha, sempre que això no representi una minva significativa de les potencialitats tècniques d'aquests programes informàtics respecte de les prestacions d'altres versions.
2. En el cas de programes informàtics ja adquirits en una llengua diferent de la catalana, si hi ha pedaços de català per a aquests programes (arxius que tradueixen automàticament els programes informàtics), l'Administració els ha d'adquirir i instal·lar, sempre que això no representi una minva significativa de les potencialitats tècniques d'aquests programes informàtics respecte de la versió original o de la seva evolució cap a noves versions.
3. Tot programa informàtic creat o encarregat per l'Administració ha de tenir totes les interfícies d'entrada i sortida, incloses les pantalles, íntegrament en català, i ha de treure totes les sortides, inclosos els fulls impresos, els tiquets i qualsevol altre element anàleg íntegrament en català. Aquestes mesures s'apliquen tant si el programa informàtic és per a ús intern de l'Administració com si l'han de fer servir els administrats. Si s'encomana la creació d'un programa informàtic a una empresa especialitzada, cal especificar totes aquestes condicions als documents contractuals o als plecs de bases.

Article 11. Museus, monuments i instal·lacions anàlogues

1. En els museus, els monuments i les instal·lacions anàlogues pertanyents a l'Administració general o l'Administració de justícia o subvencionats per l'Administració general o l'Administració de justícia, l'entitat responsable ha d'establir el règim lingüístic de visites i s'ha d'informar els visitants d'aquest règim lingüístic. En aquest règim lingüístic cal preveure visites en català. En cas que una mateixa visita guiada es pugui fer en més d'una llengua en funció de les llengües del grup de visitants, si n'hi ha de catalanoparlants la llengua catalana sempre hi ha de ser present, encara que el visitant asseguri que pot seguir les explicacions en una altra llengua, i la primera explicació sempre ha de ser la catalana, seguida de les explicacions en les altres llengües.
2. En les visites d'alumnes del país a museus, monuments i instal·lacions anàlogues pertanyents a l'Administració general o l'Administració de justícia o subvencionats per l'Administració general o l'Administració de justícia, els guies oficials han de fer les explicacions exclusivament en català, independentment del sistema educatiu.
3. Hi ha d'haver versió en català en les audioguies de museus, monuments i instal·lacions anàlogues.

Article 12. Activitats de lleure, esportives i lúdiques

1. El català és la llengua vehicular de les activitats esportives, de lleure i lúdiques organitzades per entitats subvencionades per les administracions públiques a les quals s'aplica aquest Reglament, tant si es fan de forma presencial com telemàtica. D'acord amb això, el català és la llengua de comunicació que fan servir els monitors, els animadors, els entrenadors i les persones que duen a terme feines assimilables.
2. Aquesta norma també s'aplica a qualsevol esdeveniment organitzat o subvencionat per una entitat pública.
3. Les activitats de lleure, esportives o lúdiques organitzades per l'Administració general, o en què col·labori, independentment del col·lectiu al qual s'adrecen, s'han de desenvolupar en llengua catalana. Això implica que:
 - a) Els catàlegs, els rètols informatius, els cartells, els textos informatius previs a l'acte i els que es fan servir durant l'activitat i qualsevol altre text que hi estigui relacionat; els anuncis emesos per televisió i ràdio

i els anuncis publicats en mitjans de comunicació escrita del país; els textos informatius a Internet, i els missatges emesos per megafonia durant l'acte, han de ser en català.

b) Els monitors, els animadors, els entrenadors, els guies i les persones que duguin a terme feines assimilables han d'adreçar-se en català als participants en l'acte.

4. En les activitats d'esquí escolar, els monitors han d'adreçar-se en català als alumnes, independentment del sistema educatiu. Les estacions d'esquí, en cas que siguin les responsables de proporcionar monitors l'activitat, han de disposar dels professionals necessaris per poder complir el que estableix aquest punt.

5. Tots els centres, les federacions, els clubs, les associacions i altres entitats –i en especial els seus cossos tècnics– que es dediquen a qualsevol mena de formació o esplai han d'implementar les mesures necessàries per garantir l'ús del català i han d'establir els criteris i les modalitats per verificar el coneixement de la llengua oficial.

Article 13. *Monitoratge educatiu*

Els acompanyants del transport escolar han d'adreçar-se en català als alumnes. A més, pel que fa al sistema educatiu andorrà, també ho han de fer el personal auxiliar de patis i menjadors, els vigilants d'activitats de lleure i qualsevol altra persona que dugui a terme tasques similars.

Article 14. *Perfils lingüístics*

En els processos de selecció de personal i de provisió de llocs de treball a l'Administració general o l'Administració de justícia, tant si es tracta de places de nova creació com si es tracta de promoció interna, l'Administració ha d'establir i especificar el nivell de coneixement de català exigint per a aquella plaça, tal com estableix l'article 11 de la Llei de la llengua pròpia i oficial. En les bases de la convocatòria s'ha de consignar aquest requisit.

Article 15. *Formació especialitzada i comunicació tècnica interna*

1. La formació especialitzada impartida al Principat i organitzada o pagada totalment o parcialment per l'Administració general o l'Administració de justícia, o quan és impartida mitjançant autorització administrativa, tant si s'adreça als treballadors de l'Administració com si s'adreça a altres persones, ha de ser exclusivament en català, tant en l'exposició oral com en els materials docents, siguin impresos en paper, siguin en suport informàtic, i tant si el docent pertany al cos de treballadors de l'Administració com si no hi pertany.

2. En el cas de la formació per obtenir el permís de conduir, els exàmens poden fer-se en anglès, espanyol, francès o portuguès en el cas de residents que faci menys de dos anys que resideixen a Andorra.

Article 16. *Publicitat institucional*

1. La publicitat que l'Administració general o l'Administració de justícia fa en territori andorrà ha de ser en català, independentment del format. En cas que s'adreci als turistes, es pot fer en altres llengües a més del català.

2. Als textos en format periodístic que tinguin una finalitat publicitària i que hagin d'aparèixer en mitjans de comunicació andorrans, se'ls aplica l'apartat 1.

3. La publicitat que es fa en una publicació editada en territoris de parla catalana que edita els textos fonamentalment en català, o en un mitjà audiovisual o telemàtic radicat en territoris de parla catalana que emet fonamentalment en català, ha de ser en català. Als textos en format periodístic que tinguin una finalitat també publicitària se'ls aplica el mateix criteri.

4. La publicitat que fa l'Administració general a Internet ha de ser en català en els webs que són en català, independentment del nom de domini primari que tingui.

Article 17. *Publicacions institucionals*

1. Qualsevol llibre publicat per l'Administració general o l'Administració de justícia ha de ser en català. Pot contenir versions en altres llengües; sempre, però, hi ha d'haver versió catalana d'aquest llibre. Se

n'exceptuen la publicació d'actes de congressos i trobades acadèmiques anàlogues, que poden ser en la llengua dels ponents.

2. Qualsevol publicació periòdica editada per l'Administració general o l'Administració de justícia ha de ser en català.

3. Qualsevol text informatiu publicat per l'Administració general o l'Administració de justícia ha de ser en català si s'adreça fonamentalment a l'interior del país. Qualsevol text informatiu o turístic publicat per l'Administració general adreçat als visitants o turistes de fora d'Andorra es pot redactar en qualsevol llengua, però en tot cas hi ha d'haver sempre versió catalana del text, sigui en un únic document que conté diverses versions, sigui en diversos exemplars del mateix document, un en cada versió.

4. Qualsevol enregistrament de vídeo o àudio, tingui el format o el suport que tingui, editat per l'Administració general o l'Administració de justícia ha de ser en català. A l'Administració de justícia els enregistraments dels judicis poden contenir l'ús d'altres llengües per garantir que les persones afectades entenguin correctament el que hi succeeix.

Article 18. Xarxes socials

Les publicacions en les xarxes socials que depenen de l'Administració general o l'Administració de justícia adreçades a l'interior del país han de ser en català, independentment del format. Les publicacions adreçades a un públic internacional, però que també puguin abastar el públic nacional, han d'estar també en català.

Article 19. Representants en competicions internacionals

L'Administració general ha d'establir, als plecs de bases i als contractes per atorgar ajuts o subvencions, que les persones que representen Andorra en competicions internacionals esportives o d'altra mena parlin en català quan fan declaracions públiques a Andorra, i que parlin en català quan fan declaracions públiques fora d'Andorra si el context ho permet.

Article 20. Patrocinis i entitats subvencionades per l'Administració general

1. L'Administració general ha d'establir, als plecs de bases i als contractes per atorgar ajuts o subvencions, que els esportistes i entrenadors que reben aquests ajuts o subvencions –de manera directa o a través d'entitats esportives– facin les declaracions als mitjans de comunicació andorrans en català. Els esportistes i els entrenadors que no coneixen el català s'han d'atenir al que preveu la disposició transitòria segona de la Llei de la llengua pròpia i oficial.

2. L'Administració general ha d'establir, als plecs de bases i als contractes per atorgar ajuts o subvencions, que les persones que representen entitats, federacions, agrupacions i associacions culturals, esportives, polítiques, socials o sindicals i que reben aquests ajuts o subvencions facin les declaracions als mitjans de comunicació andorrans en català mentre actuïn com a representants d'aquests col·lectius. Les persones que no coneixen el català s'han d'atenir al que preveu la disposició transitòria segona de la Llei de la llengua pròpia i oficial.

3. Qualsevol publicació, sigui en suport de paper, sigui en suport digital, i tant si és una monografia com si és una publicació periòdica, i que no és editada per l'Administració general però per a la qual l'Administració general dona diners, ha de ser íntegrament en català si s'adreça al públic andorrà, sense perjudici que contingui versions en altres llengües.

Article 21. Compliment del Reglament

Els incompliments de les disposicions d'aquest Reglament poden ser sancionats d'acord amb el que preveu el títol VII de la Llei de la llengua pròpia i oficial.

Disposició derogatòria

Amb l'entrada en vigor d'aquesta norma queden derogats el Decret del 16-2-2005 pel qual s'aprova el Reglament d'ús de la llengua oficial en organismes públics i el Decret del 22-3-2025 d'aprovació de la modificació

del Reglament d'ús de la llengua oficial en organismes públics, així com totes les disposicions de mateix rang i inferior que s'oposin a aquest Reglament o el contradiguin.

Cosa que es fa pública per a coneixement general.

Andorra la Vella, 5 de març del 2025

Xavier Espot Zamora
Cap de Govern